

KAMPEN OM ETT STENHUS

Genom den lilla röda rutan i trapphusets fönster skymtar Masthugskyrkans silhuett.

Ledstängan är buren av gjutjärnsstolpar vandrar upp i trappuppgångarna ut mot gatan. Köksuppgången är av enklare slag.

I ÅRATAL HAR hyresgäster på Bangatan 10 försökt få ordning i sina lägenheter. Under tiden har delar av fasaden har trillat i gatan och stenar fallit ur muren. Brandskyddet och Räddningstjänsten har kommit med anmärkningar. Nu är entrédörrar i glas över-spikade. Vind- och källardörrar är förstärkta och låsta.

I huset finns drygt 20 lägenheter. Flera fyrrummare är på 130 kvadrat, treor på 80 kvadrat, många tvåor på mellan 55 och 70 kvadrat samt ett antal ettor. De moderniteter som finns har hyresgästerna själva försett sig med. Får man riva ett hus, om det är förfallet? Är vanvård nog för rivning eller är det byggnadsnämnden som är för flat, undrar hyresgäster.

Fastighetsägaren till Bangatan 10 har an-

sökt om rivningslov hos byggnadsnämnden. Sådant lov ska inte ges om "fastigheten bör bevaras på grund av byggnadens eller bebyggelsens historiska, kulturhistoriska, miljömässiga eller konstnärliga värde". Ett rivningslov är ett mycket allvarligt ingrepp. Den bör avslås, skriver byggnadsantikvarien. Politikerna beslutar om lovet till hösten

Text: EVA HEYMAN
031-62 45 94 eva.heyman@gp.se
Bild: KENT HALLGREN
kent.hallgren@gp.se

Fastighetsägaren tvingas att hålla hyresgästerna med fungerande kakelugnar, så att de kan hålla värmen vintertid då huset saknar centralvärme. Om hyresgästerna försöker få upp värmen med element går propparna. De går också för den som försöker dammsuga samtidigt som tvättmaskinen är igång. Pardörrarna är original, liksom de slipade furugolven.

En väl fungerande vedspis är guld värd för värmen vintertid, för den som har ved. I vintras stängde Göteborg Energi av gasen till huset. I många lägenheter står nu obrukbara gasspisar kvar. Ovanpå står ett campingkök med två plattor och ugn, som går på el.

Kampen för att få fastighetsägaren att sköta om sitt hus har gått över allt från hyresnämnd över tingsrätt upp till hovrätten. Eftersom huset saknar såväl värme som varmvatten har fastighetsägaren tvingats att iordningställa kakelugnar, så att hyresgästerna kan hålla värmen. Det finns ljusa och mörka, vita och gröna, runda och rektangulära kakelugnar i huset.

Inne på gården dominerar de gröna växterna över fasadens puts. Klängväxterna nästan döljer vissa fönster och kanske tittar de snart över taket. På gården finns det kubiskt formade gårdsdasset kvar. Det lilla uthuset är prytt med samma detaljrikedom som huvudfasaden.

Den över hundraåriga miljön i huset är unik och har använts flitigt till olika filminspelningar. Från början fanns det småspröjsade fönster med röda och blå glasrutor i trappuppgången. I dag finns endast få kvar.

Under 1930- och 1940-talen drev John Johansson lanthandel i huset. Af-färerna gick så bra att han kunde köpa sig en T-Ford. John delade portuppgång med sjöfolk som kaptener och båtsmän. I uppgångarna bodde också judar som drev klädhandel och italie-nare som arbetade på SKF.

Bangatan har fått sitt namn efter reparbanan, ett replageri som var igång från 1718 till ungefär 1870. När replageriet hade rivits lades gatan ut och en rad små friliggande trähus byggdes. Några finns kvar. Mellan år 1900 och 1906 ersattes ett par av trähusen av stenhus. Bangatan 10 byggdes 1901.

Ut mot gatan sitter vackert formade gjutjärnsbalkonger